

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2010-12-28
Meddelad i
Västerås

Mål nr
6963-10 E
Enhet 2

SÖKANDE

Ventelo Sverige Aktiebolag, 556629-0549

Ombud: Advokaten Johan Kennemyr
Advokatfirman Lindahl KB
Box 1065
101 39 Stockholm

MOTPART

1. Arboga kommun, 212000-2122
732 21 Arboga

2. Kungsörs kommun, 212000-2056
736 85 Kungsör

3. Köpings kommun, 212000-2114
731 85 Köping

4. Västra Mälardalens kommunalförbund, 222000-1578
731 85 Köping

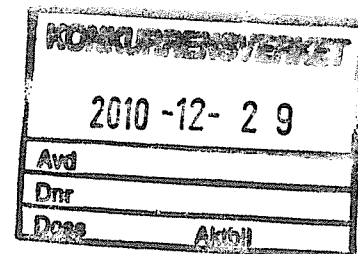
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Med bifall till Ventelo Sverige AB:s talan beslutar förvaltningsrätten att upphandlingen avseende operatörstjänster för Köpings kommun, Arboga kommun, Kungsörs kommun och Västra Mälardalens kommunalförbund, enligt avropsförfrågan med diarienummer 2010/66, får avslutas först efter rättelse på sådant sätt att anbudsutvärderingen görs om, varvid Telia2 Sverige AB:s anbud ska bedömas med bortseende från den rättelse av avrops-svaret som gjorts efter anbudstidens utgång.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 18 oktober 2010 upphör härmed att gälla.

Dok.Id 20153

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1001 721 26 Västerås	Sigurdsgatan 22	018-16 73 00 E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se	021-13 20 25	måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-16:30

BAKGRUND, YRKANDEN M M

Köping, Arboga och Kungsörs kommuner samt Västra Mälardalens kommunalförbund har genomfört ett avrop på grundval av Kammarkollegiets ramavtal ”Fasta och mobila operatörstjänster samt transmissionstjänster 2008”. Avropet har skett genom förnyad konkurrensutsättning enligt LOU. Avropsförfrågan, med diarenummer 2010/66, avser anskaffning av operatörstjänster gällande fast och mobil telefoni för avtalsperioden den 2 februari 2011 – den 5 maj 2012 med möjlighet till 12 månaders förlängning. Vid avropstidens utgång den 3 september 2010 hade tre leverantörer inkommit med avropssvar. Enligt tilldelningsbesked från den 8 oktober 2010 har Tele2 Sverige AB (nedan Tele2) antagits som leverantör. Ventelo Sverige AB, med näst högsta poäng vid utvärderingen, begär överprövning av upphandlingen. Därefter har förvaltningsrätten den 18 oktober 2010 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

Ventelo Sverige AB (nedan bolaget) yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts, innebärande en ny utvärdering av anbuden, varvid bolaget ska tilldelas kontraktet. Som grund för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Av tilldelningsbeskedet framgår att Tele2, efter att samtliga avropssvar givits in, tillåtits att göra en rättelse av sitt avropssvar under påståendet att det förekommit en uppenbar felräkning i deras ursprungliga avropssvar. En jämförelse med Tele2:s ursprungliga priser och deras justerade priser visar att de uppgifter som ersatts med nya inte alls kan anses vara en sådan uppenbar felräkning som avses i vare sig 9 kap 8 § LOU eller i avsnitt 2.3 i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter. Det rör sig i själva verket inte om någon rättelse av en felräkning utan om åtminstone fem otillåtna prisändringar av de offererade priserna enligt följande;

Mobil växelanknytning, genomsnittlig trafik kostnad per månad - ursprungligt pris 44,07 kr, justerat pris 42,67 kr.

*Fristående mobil-lågförbrukare, genomsnittlig trafik kostnad per månad-
ursprungligt pris 27,11 kr, justerat pris 18,42 kr.*

*Fristående mobil-högförbrukare, genomsnittlig trafik kostnad per månad-
ursprungligt pris 226,66 kr, justerat pris 121,44 kr.*

*Mobilt bredband fast pris (i kombination med mobilab)- Abonnemangsav-
gift per månad – ursprungligt pris 79 kr, justerat pris 69 kr*

*Mobilt bredband fast pris (fristående för användning i PC)- Abonne-
mangsavgift per månad – ursprungligt pris 79 kr, justerat pris 69 kr*

Den direkta effekten av att Tele2 tilläts ändra sina priser blev att de fick den högsta totalpoängen och vann upphandlingen, trots att det i själva verket var bolaget som offererade det lägsta sammanlagda priset 2 792 933 kr. Tele2:s ursprungliga pris var 2 842 512 kr och det justerade 2 646 199 kr. En enligt bolaget otillåten sänkning av anbudet med 196 313 kr.

Det kan konstateras att det *överhuvudtaget inte handlar om några felräkningar*. Av tidigare angivna belopp som ingått i det ursprungliga avropssvaret har ett flertal helt och hållet bytts ut mot nya priser. Till exempel kan det inte vara förenligt med LOU att anse det uppenbart att en ursprungligen angiven trafik kostnad per månad för mobilväxelanknytning om 44,07 kr (ändrad till 42,67 kr) eller en abonnemangsavgift per månad om 79 kr (ändrad till 69 kr) skulle kunna vara resultatet av en felräkning. Offererade priser i det ursprungliga avropssvaret kan inte heller anses ligga på *uppenbart* onormala nivåer. Det är därför oförklarligt att beställaren kommit fram till att några uppgifter varit *uppenbart felräknade*. Eftersom inget i Tele2:s ursprungliga avropssvar är uppenbart felaktigt/felräknat förhindrar det en möjlighet till rättelse enligt 9 kap 8 § LOU. Möjligheten för en upphandlande myndighet att med stöd av 9 kap 8 § LOU tillåta en rättelse av en uppenbar felräkning ska, liksom alla undantag i LOU, utnyttjas restriktivt och med utgångspunkt i de grundläggande principerna för upphandling i 1 kap 9 § LOU. Bevisbördan för att tillämpa ett undantag från LOU ligger

alltid på den upphandlande myndigheten. Genom beställarens agerande har Tele2 erhållit en synnerligen gynnande särbehandling och fått frihet att justera sitt avropssvar. Ingen annan leverantör har givits den möjligheten. Bolaget menar att upphandlande myndigheten/beställaren har handlat i strid med LOU genom att tillåta Tele2 att i efterhand justera sitt pris nedåt. Bolagets avropssvar hade annars varit det mest ekonomiskt fördelaktiga. Beställarens agerande strider mot den grundläggande unionsprincipen om likabehandling, eftersom Tele2 klart gynnats på bolagets bekostnad. Till följd av de felaktigheter som upphandlingen är behäftad med lider bolaget sådan skada som avses i 16 kap 2 § LOU (i dess lydelse före 15 juli 2010). Rätten bör därför förordna om rättelse på så sätt att utvärderingen ska göras om varvid Tele2:s ursprungliga avropssvar skall utvärderas tillsammans med de övriga leverantörerna, vilket resulterar i att bolaget tilldelas kontraktet.

Köping, Arboga och Kungsörs kommuner samt Västra Mälardalens kommunalförbund (nedan beställarna) bestrider bifall till bolagets talan och anför bl.a. följande. Bolagets påstående att Tele2 tillåtits göra en otillåten prisändring och därmed givits otillbörliga fördelar saknar grund. Således faller påståendet att upphandlingen strider mot den grundläggande principen enligt LOU om likabehandling. Sista dagen för avropssvar var den 3 september 2010. Den 7 september 2010 skedde öppningen av anbudssvaren och en utvärdering påbörjades. Det vitsordas att bolaget vid en första jämförelse lämnat det lägsta totalpriset. Vid en närmare granskning av priser för enskilda produkter förelåg en stor skillnad i pris varför man ifrågasatte om dessa var korrekt prissatta. Senare samma dag kontaktades beställaren av avropsgivaren Tele2 som enligt förfrågningsunderlaget punkt 2.3 Rättelse och förtydligande av avropssvar i avropsförfrågan (administrativa föreskrifter) samt med stöd av 9 kap 8 § LOU ville rätta sitt avropssvar. Argumenten för att rätta sades vara ett formelfel i Tele2:s interna kalkyleringsverktyg, vilket orsakat en felaktig prissättning och vid en

jämförelse av ursprungskalkylen avvek ett flertal priser påtagligt från denna. Efter en granskning av beställaren tilläts Tele2 att rätta sin uppenbara felräkning. Då beställarens projektgrupp redan vid utvärderingen kunde utläsa den markanta skillnaden i prissättningen samt att "vinnare" för enskilt satta priser varierade mellan de tre anbudsgivarna, kunde man inte motsätta sig en begäran om rättelse. Speciellt då Tele2 omöjligt kunde veta hur många avropssvar som kommit och hur de låg till i jämförelse med dessa. Tele2 har tillåtits göra en rättelse, inte rättelse av en enskilt prissatt tjänst. Som exempel på prisskillnader kan nämnas att för mobil växelanknytning och mobilt bredband hade Tele2 lägsta pris både före och efter rättelsen. Priserna efter rättelsen varierar mellan avropssvaren men någon uppseendeväckande skillnad föreligger inte. Beställaren yrkar med hänvisning till ovanstående att bolagets yrkande om ny utvärdering ska avslås.

Bolaget vidhåller sitt yrkande och tillägger bl.a. följande. Av beställarens yttrande framgår klart att Tele2 inte har rättat *en* uppenbar felräkning utan tillåtits ändra *ett flertal* prisuppgifter på sådant sätt att Tele2 måste anses ha lämnat ett nytt anbud efter anbudstidens utgång, vilket i sig är otillåtet. Det framgår även att Tele2 tillåtits att lämna sitt ändrade anbud efter det att utvärderingen av priserna gjorts, vilket innebär en oerhört gynnande särbehandling. Ett sådant agerande står i uppenbar strid med 1 kap 9 § LOU och principen om likabehandling av anbudsgivare. Beställaren hänvisar dessutom till omständigheter som är oförenliga, dels klart motbevisar att det har rört sig om en uppenbar felräkning. De oförenliga uppgifterna framgår av att beställaren anger att priserna gav upphov till en spontan reaktion att det förelåg stora prisskillnader. Samtidigt som beställaren uppger att för t.ex. mobil växelanknytning och mobilt bredband fastpris hade Tele2 lägst pris både för och efter rättelsen. Det visar att det inte handlar om några sådana uppenbara felräkningar från Tele2:s sida som eventuellt hade varit möjligt att rätta med stöd av 9 kap 8 § LOU. Vidare rör det sig om åtminstone fem olika priser som Tele2 tillåtits att sänka i det nya anbudet.

Det krävs för att tillämpa 9 kap 8 § LOU att det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Bolaget vidhåller att det inte varit fråga om någon sådan uppenbar felräkning som åsyftas i lagrummet. Med uppenbar felräkning/felskrivning avses exempelvis att det skett en felaktig summering av det totala beloppet av de ursprungligen lämnade prisuppgifterna eller att ett visst offererat pris angivits som 125 kr när det uppenbarligen har varit avsett att vara 1,25 kr. Mot bakgrund av att det står klart att Tele2:s ursprungliga anbud inte innehöll någon *uppenbar* felräkning är det likaledes klart att beställaren inte visat att förutsättningarna för tillämpning av 9 kap 8 § LOU föreligger. Sammanfattningsvis har beställaren genom att tillåta det ändrade avropssvaret från Tele2 dels övertänt bestämmelsen i 9 kap 8 § LOU, dels särbehandlat bolaget på ett sätt som strider mot likabehandlingsprincipen. Upphandlingen har genomförts i strid med 1 kap 9 § LOU och bolaget har till följd av felaktigheterna lidit skada eftersom överträdelserna av LOU fått den direkta följden att Tele2 tilldelats kontraktet istället för bolaget.

DOMSKÄL

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling har ändrats bl.a. genom lag 2010:571 med ikraftträdande den 15 juli 2010. Enligt övergångsbestämmelserna gäller äldre bestämmelser för ifrågavarande upphandling som påbörjats före ikraftträdandet.

Tillämpliga bestämmelser i LOU i dess lydelse före den 15 juli 2010.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 9 kap 8 § LOU får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får också begära att en anbudssökande eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

I 16 kap. 1 § första – tredje styckena LOU anges att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. I avropsförfrågan punkt 2.3 i Administrativa uppgifter anges att – ”Beställaren kan medge att avropsvarsvarare får rätta en uppenbar felskrivning eller annat uppenbart fel i avropssvaret. Beställaren kan också begära att ett avropssvar förtydligas och kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Förtydliganden och kompletteringar skall bekräftas skriftligt.”

Av avropsförfrågan punkt 3 framgår vidare att beställaren, efter godkändformell granskning av avropssvaren, kommer att anta det avropssvar vilket är mest fördelaktigt med avseende på samtliga omständigheter efter fördelningen med hänsyn till nedanstående urvalskriterier.

- Pris. Viktad till 65 %
- Administrativa rutiner . Viktad till 5 %
- Täckning. Viktad till 30 %.

Enligt tilldelningsbeskedet från den 8 oktober 2010 visar utvärderingen att bolaget har högst sammanlagd poäng vad gäller administrativa rutiner och täckning. Poängen för pris efter viktning var för bolaget 61,5 poäng (pris 2 797 933 kr), för Tele2 65,0 poäng (pris 2 646 199 kr) och för den tredje avropsgivaren 48,1 poäng. Sammanlagt erhöll Tele2 98,6 poäng, bolaget 96,5 poäng följt av den tredje avropsgivaren på 68,1 poäng.

Förvaltningsrättens gör följande bedömning.

Grund för att ingripa mot en offentlig upphandling föreligger om det visas att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU. För att det ska finnas grund för ingripande enligt LOU krävs dessutom att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

I målet kan konstateras att beställarna med stöd av 9 kap 8 § LOU har tillåtit en av avropsgivarna, Tele2, att efter anbudstidens utgång och efter anbudsöppning, inkomma med rättelse avseende flera prisuppgifter i sitt avrop.

Förutsättningarna för att som upphandlande myndighet medge rättelse av avgivet avrop är, såsom bolaget hävdar, begränsade och det förutsätter att felet, felräkningen eller felskrivningen framstår som *uppenbar*. Ordet *uppenbar* torde förutsätta att den upphandlande enheten insett eller borde ha insett att det föreligger en form av misstag. En rättelse får inte heller göras om det innebär ett kringgående av de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna om bl. a. likabehandling.

Enligt beställarna har Tele2, den 7 september 2010, meddelat att ett formfel på deras interna kalkyleringsverktyg har medfört en felaktig prissättning. Beställarna har bl.a. hävdar att det vid granskning av enskilda produkter förelåg en stor skillnad i pris som motiverade att man inte motsatte sig en rättelse.

Förvaltningsrätten finner det dock inte visat att Tele2:s ursprungliga anbud innehöll en sådan *uppenbar* felräkning eller felskrivning som motiverar en justering av prissättningen på ett flertal produkter. Förfarandet att i förevarande upphandling tillåta det ändrade avropssvaret från Tele2 har således skett i strid mot bestämmelsen i 9 kap 8 § LOU och den grundläggande

principen om likabehandling. Bolaget har till följd av felaktigheterna lidit skada eller kunnat komma att lida skada.

Förvaltningsrätten finner att ett ingripande mot upphandlingen således ska ske. Bolaget har yrkat att upphandlingen ska rättas. Det får anses vara en tillräcklig åtgärd att förordna om rättelse. Rättelse ska ske genom en ny utvärdering i vilken Tele2:s ursprungliga anbud ska ingå. Bolagets talan ska således bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Kristina Jaros Åberg
rådman

Målet har handlagts av Margareta Norenus

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.